

Rødt Nytt

GRATISAVISA TIL RØDT Nr. 10 2012

B-Postabonnement

Returadresse: Rødt Osterhaus' gate 27, 0183 Oslo

Helsepolitikk: Sykehusdrift på helsa løs

Foto: YAV Micro.

Solidaritet: Fagrørsla til kamp for Palestina

Illustrasjon: Tariq Ramad.

Bergen:

Byrådet svikter skolen

LEDER:

"I Oslo bruker Høyre de aller minste blant oss som salderingspost." BJØRNAR MOXNES, LEDER I RØDT

FISKERIPOLITIKK:

"Norges fiskeressurser tilhører det norske folk." MARIE SNEVE MARTINUSSEN, NESTLEDER I RØDT

Bjørnar Moxnes
b.moxnes@roedt.no
Leder i Rødt

Kamp mot velferdskutt

LEDER

Desember er ikke bare kjøpefest og julestri, det er også den tida på året da politikerne svinger sparekniven over budsjettene. Selv sitter jeg i Oslo bystyre. Her i byen bruker Høyre de aller minste blant oss som salderingspost. Tidligere i år sa kommunen opp bemanningsavtalen for barnehagene, som sikret én voksen per tre barn under tre år, og én voksen per seks barn over tre år. Så kutter Høyre i bydelsbudsjettene med 300 millioner i 2013. Resultatet blir at flere barn presses inn i barnehagene neste år, uten flere ansatte. Slik sparer man penger.

Situasjonen i Oslo er ikke unik. Over hele landet kutter kommunepolitikere i desember. Kommunal fattigdom side om side med privat kjøpefest. Vi kunne imidlertid styrka velferden. Det handler om politisk vilje til å prioritere fellesskapet. Dessverre har regjeringa valgt feil i statsbudsjettet for 2013, som legger rammene for kommuneøkonomien. De sier nemlig nei til en bankskatt, som ville gitt 13 milliarder kroner i fellesskassa. I stedet legger de opp til at privat forbruk skal øke dobbelt så mye som offentlig forbruk neste år. Det betyr halvparten så mye til velferd som til privat kjøpefest i 2013.

Veksten i privat forbruk viser at det fins rom for mer felles velferd, men regjeringa tviholder dessverre på Høyres skattenivå fra 2004. Stoltenberg prioriterer privat forbruksvekst framfor offentlig velferd. Det var ikke en slik politikk flertallet stemte for i 2005 og 2009.

En del tror at offentlig sektor eser ut på bekostning av privat sektor. Realiteten er at det private forbruket har økt enormt de siste tiårene, mens kommunene har fått store underskudd og økt gjeld. Samtidig som staten har store overskudd, hører vi jevnlig om kommuner som sier opp lærere eller kutter i eldreomsorg.

Å la privat forbruk øke dobbelt så raskt som det offentlige når det er store mangler i eldreomsorgen, er lite annet enn Høyre light-politikk. Derfor må alle som ønsker en styrket offentlig velferd og mindre forskjeller mellom folk, nå mobilisere. Vi må mobilisere mot velferdskutt i kommunene – og vi må mobilisere for at fellesskapet skal få førsteprioritet.

Rødt Nytt

Redaktør:
Brage Aronsen
brage@roedt.no

E-post:
roedt@roedt.no

Telefon: 22 98 90 50
Konto: 7874 05 56478

ISSN: 1504-7660 (avis)
1504-7679 (pdf)
Trykkeri: Nr1Trykk

Utgiver: Rødt
Osterhaus' gate 27
0183 Oslo

Kampen mot de røde tallene: Markedstenkningen får stadig større innflytelse i helsevesenet. Foto: YAY Micro.

SYKEHUS

Maren Rismyhr maren@roedt.no

– Det mest overraskende for meg er hvor gjennomgripende og alvorlig det oppleves med New Public Management-tenkningen som styrende for utvikling og drift av sykehus i Norge.

Slik oppsummerer Eli Berg erfaringene sine fra Akershus universitetssykehus i boka *På helsa løs – Økonomifokuset i norske sykehus*. Hun har fulgt 80 ansatte i fire år før, under og etter flyttingen til det nye Ahus. Berg har bakgrunn som allmennpraktiker, men er i dag tilknyttet Universitetet i Oslo, hvor hun forsker på helsetjenester. Framfor å lage en forskningsrapport for et fåtall, har hun valgt å la de som har kontakt med pasientene på sykehuset få komme til orde.

Helse eller business?

– Det slo meg da jeg analyserte utsagnene til pleierne og legene jeg fulgte, hvordan tankegodset fra den såkalte moderniseringen av offentlig sektor grep inn i deres arbeid med pasientene, sier Berg til Rødt Nytt.

– Jeg har registrert at begreper som tidligere

var ukjente i sykehusverdenen, blir brukt i dokumenter og muntlig på møter for ansatte. For eksempel kunne det å gi helsehjelp til pasientene bli omtalt som «leveranse» og venteliste ble til «ordreserve». Når det hopte seg opp i sykehusets mottak, kunne det bli til «manglende avsetning av varene». Sykehusets oppgave er som kjent å hjelpe syke mennesker. Når dette blir omskrevet til «verdskapning», har det etter min mening gått alt for langt.

Er det slik at sykehusene styres som om alt skulle dreie seg om penger?

– Kampen mot de røde tallene er det som lett dominerer i sykehus i dag. Alle pleiere og leger jeg snakket med var fortvilet over dette. Det handler om innsatsstyrt finansiering, ISF, innført allerede i 1997. Det vil si at sykehusene får en viss prosent til driften som en rammebevilgning, resten som takster ut fra diagnosen og behandlingen man gir den enkelte pasient. Etter helseforetaksreformen som ble innført i 2002 - uten demokratisk prosess og i hurtigtogs fart - så er økonomifokuset blitt bokstavelig talt skadelig i sykehusene. Det skal effektiviseres fordi vi angivelig bruker så mye penger på helsevesenet, og mye mer enn resten av OECD. Men det er ikke sant. Det er juks med tall og grundig tilbakevist.

Samhandlingsreformen rammer idelle

PSYKIATRI

Brage Aronsen brage@roedt.no

Kirkens Bymisjons psykiatriske døgner rehabilitering (BPR) i Oslo står i fare for å bli lagt ned. Etter samhandlingsreformen vil ingen lenger ta regninga.

– BPR er en rehabiliteringsinstitusjon for unge mennesker med alvorlig psykisk sykdom, hovedsaklig psykoselidelser og schizofreni. Etter utskrivning fra sykehus fungerer vi som en mellomstasjon før en mer selvstendig boligsituasjon. Vi følger beboerne våre tett opp over tid med alt de måtte trenge av støtte i

hverdagen for bedre å mestre sine liv. Dersom våre to avdelinger blir lagt ned, mister 33 unge mennesker et spesialisert døgntilbud og må flytte rett fra sykehus til bydel, sier tillitsvalgt ved BPR, Magnus Tindberg.

– Vi har vært driftet på oppdrag fra Oslo Universitetssykehus. Med bakgrunn i samhandlingsreformen har de nå sagt opp driftavtalen. Planen er at vi skal legge ned til sommeren. Siden avtalen ble sagt opp i fjor har vi kjempet for å reversere dette. Det har vi ikke lyktes i. Vi har også forsøkt å skape dialog med kommunen for å få til en annen finansieringsplan, også dette uten hell så langt.

– Vi konstaterer at samhandlingsreformen fører til nedleggelse både i sykehusene og i de kommunale helsetjenestene uten at alternative

Foretaksreformen må reverseres

– Løp fortere, fortere, sier de høyt oppe i systemet. Men jeg kan ikke løpe fortere, svarer leger og pleiere. De er dønn slitne og oppgitt og føler at de går på akkord med sin yrkesetikk og er redde både for at de overser viktige forhold ved pasientene og at pasientene ikke blir godt ivaretatt som medmennesker. Og pasientene er knapt kommet innenfor dørene før de kastes ut igjen, såkalt utskrivningsklare. Da snakker vi om samhandlingsreformen.

– Foretaksreformen innførte regnskapsførsel som er lagd for private aksjeselskap og næringsvirksomhet der målet er profit. Med foretaksregnskapene ser det ut som om vi har underskudd i milliardklassen. Vi blir lurt, alle sammen. Velferdstjenester skal vi ikke tjene penger på, men skal solidarisk betales over skatteseddelen. Det er dette som har karakterisert vår velferdsstat etter krigen.

Hva mener du må til for å rette opp dette?

– Vi trenger å avvikle foretaksreformen for sykehusene, og vi må få en nasjonal sykehusplan, et arbeid politikere må sette i gang i dialog med helsepersonell. I en sykehusplan ville jeg gått to skritt tilbake og videreutviklet den modellen vi hadde tidligere. Det betyr for det første en styrking av primærhelsetjenesten med både flere helsearbeidere innenfor pleie og omsorg, men ikke

Forsker: Eli Berg. Foto: Brage Aronsen.

minst flere fastleger for å få en god helsetjeneste for innbyggerne gjennom hele livsløpet.

– Videre er det slik at de fleste helseplager som trenger sykehusbehandling, kan dekkes i et lokalsykehus med en viss minimumsstandard og breddekompetanse. Det ville bli billigere, gi kortere vei og mer trygghet for befolkningen og framstå som et flaggskip i lokalmiljøet. Så kan vi ha fylkesvise sentralsykehus og Rikshospitalet for hele landet. Kanskje bør vi begynne å drøfte om vi skal ha ett felles forvaltningsnivå for hele helsetjenesten, ikke to som i dag. Muligheten for svarteperspill mellom stat og kommune vil alltid være tilstede med to nivåer.

– Jeg mener økonomien må være basert på rammer som er politisk bestemt, slik at man i neste omgang kan gå til politikerne og ansvarliggjøre dem. Og fagfolkene må være edruelige innenfor de rammene som politikerne setter, men som altså kan drøftes i egnet forum, for eksempel i et sykehusstyre.

tilbud kommer på plass. For den pasientgruppa vi behandler kan dette få svært alvorlige konsekvenser. Vi erfarer idag at det er lange ventetider og begrensa tilbud i bydelene, og at mange ikke vil få den hjelpa de trenger. Vi frykter at våre pasienter kommer til å bli overlatt mer eller mindre til seg selv med økt selvmordsfare, hyppigere innleggelse og forverret prognose. Derfor bragte vi saken inn for fylkesmannen med støtte fra Kontrollkommisjonen for Psykisk helsevern for barn og unge, som deler bekymringen for våre 33 beboere og hele pasientgruppa for øvrig.

– Fylkesmannen har gitt oss medhold i tilsynssaken. Nå jobbes det i Bymisjonen med mål om å hente midler fra Helsedepartementet for å forlenge driften. Men noen må være villige til å ta regninga hvis dette tilbudet ikke skal forsvinne. Vi håper at Oslo kommune og Oslo universitetssykehus kan komme til enighet om fortsatt finansiering av BPR, sier Tindberg.

Tillitsvalgt: Magnus Tindberg. Foto: Brage Aronsen

RØDT Norge RUNDT

OSLO:

Langer ut mot kutt

Bjørnar Moxnes mener sparekniven vil bli svingt over alt som ikke er lovpålagt som følge av Oslo-byrådets bydelskutt.

– Vi ønsker et bredest mulig opprør mot nedskjæringen av budsjettet som de borgerlige partiene har lagt fram. De ønsker å kutte over 300 millioner kroner i bydelene, og det vil føre til at de minste av oss, barnehagebarna, må ta støytten, sier Moxnes til Akers Avis Groruddalen.

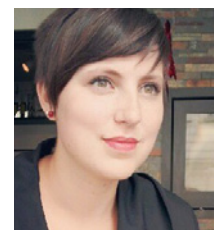

TRONDHEIM:

AFP-sjef mister AFP

Arne Byrkjeflot, leder av LO i Trondheim og gruppeleder for Rødt i bystyret, har vært frontfigur i kampen mot omleggingen av tidligpensjonsordningen AFP. Nylig fikk han et brev med dyster melding fra Nav: Trass i over tretti år ansatt i bedrifter med AFP-ordning får han ikke selv AFP.

– Jeg taper 5500 kroner i måneden, resten av livet, sier han til Klassekampen.

BERGEN:

Vil kaste ut G4S

Rødt protesterer mot at sikkerhetsselskapet G4S skal sikre havnen i Bergen, fordi selskapet beskytter israelske bosetninger på Vestbredden.

– Dette er et stort selskap som leverer sikkerhetstjenester veldig mange forskjellige steder, blant annet til israelsk militær og politi. Vi mener forbrytelsene på Vestbredden er veldig alvorlige, og at kommunen derfor bør si opp kontrakten med G4S, sier bystyrrerrepresentant for Rødt i Bergen, Sofie Marhaug til Bergens Tidende.

KONGSBERG:

Krever sluttbruker-erklæring

I begynnelsen av oktober tok Rødt initiativ til en markering i Kongsberg mot norsk våpeneksport til utlandet.

– Kongsberg Gruppen er ett av to store våpenproduserende selskaper i Norge, staten er medeier og det er helt klart at vi må diskutere ting som sluttbrukererklæringer slik at utstyr herfra ikke havner i gale hender, sier Veslemøy Fjerdingstad til Laagendalsposten.

Førskolelærer: Anne-Marit Nedregård. Foto: Maren Rismyhr.

Varsko fra barnehagen

BARNEHAGE

Maren Rismyhr maren@roedt.no

Førskolelærer Anne-Marit Nedregård er sterkt bekymra for budsjettkutt som over år har ramma barnehagene i Oslos bydeler. Hun opplever at politikernes vedtak blir satt ut i livet på en måte som splitter og tar fra folk engasjement og handlekraft.

– Jeg innrømmer: Jeg driver i stor utstrekning barnepass i min såkalt pedagogiske stilling. Jeg prøver å passe på at barna får i seg et minimum av mat, at de har klær på kroppen og at de ikke skader seg. På min arbeidsplass i barnehagen er det knapt nok mulig å få til såpass med dagens rammebetingelser, sier Nedregård.

– Det verste er at vi ikke lenger får være ærlige mot foreldrene. Vi skal ikke spre bekymring ved å fortelle hvordan hverdagen er for barna deres. Vi er avkrevd lojalitet overfor overordnede som er presset av økonomiske forhold, samtidig som de har mista kontakten med det som skjer i barnegruppene.

– Jeg tenkte: Kan det da være noen mening i å engasjere seg politisk? Mens jeg satt med disse tankene, dumpet avisa Rødt Nytt ned i postkassa, sier hun.

Resultatet ble en telefon til kontaktadressa hun fant i Rødt Nytt. «Jeg tenker altså på å undersøke om jeg kan bidra og engasjere meg på noen måte sammen med dere», skrev hun i en e-post til Rødt. Slik ble Anne-Marit Nedregård medlem i Rødt, og mange har siden kunnet lese hennes beskrivelse av hvordan nedskjæringene slår ut i barnehagehverdagen. Det er blitt leserbrev i lokalavisa, kronikk i Klassekampen, helside i bladet Utdanning og videre ut på mange forskjellige nettsider.

Du skriver fra ditt ståsted som pedagogisk leder i barnehagen. Hva er det som har endra seg?

– Fra å være en stolt pedagog som kunne få barn til å vokse, opplever jeg at jeg nå er satt til å være barnevakt. Mye i barnehageloven kan fravikes når pengene mangler. Jeg har meldt fra til mine overordnede uten nytte. Av lojalitet til lovverket, som jeg ønsker å forholde meg til, og til foreldrene og barna, kunne jeg ikke lenger bare se på det som har skjedd de siste åra. Begrensingene har kommet gradvis på oss. Det handler blant annet om at den enkelte barnehage ikke lenger har egen styrer. Kjøkkenhjelpene har forsvunnet. Barn som etter loven har rett på spesialundervisning, får langt mindre hjelp enn før. Vi må være ytterst sparsomme med vikarbruken, og stadig forsøker en å presse flere barn inn i barnegruppene. Summen av dette blir barnepass i stedet for pedagogisk arbeid. Med de nye foreslåtte kuttene tør jeg ikke en gang å garantere for barnas sikkerhet.

Les Nedregårds kronikker på <http://tinyurl.com/cfhlfqj> og <http://tinyurl.com/cdtxbsx>

Forfall: Byrådet i Bergen mangler vilje til å prioritere langsiktig vedlikehold av skolebygg. Foto: Stock.xchng.

SKOLE

Åsne Hagen asne.hagen@gmail.com

FAU-leder Tor Mario Auran på Nattland skole etterlyser et jevnt, godt vedlikehold av skolene i Bergen. Sofie Marhaug fra Rødt mener privatisering av skolebygg vil gi mer ansvarsfraskrivelse.

Elever og lærere på flere skoler i Bergen har lenge lidd under dårlig inneklima som skyldes mangel på vedlikehold. Det har ført til flytting av elever og bruk av midlertidige lokaler i påvente av utbedring. Et eksempel er Nattland skole, der nytt skolebygg skal være på plass til august 2015.

Trenger jevnt vedlikehold

FAU-leder Tor Mario Auran på Nattland skole er lettet over at situasjonen på Nattland har stabilisert seg.

– Nå har vi nådd et punkt hvor det slik sett har løst seg og det heldigvis er stabilitet. Per i dag har alle ungene godkjente klasserom, og det er ikke noen flytting av elevene.

Auran mener imidlertid byrådsavdeling for barnehage og skole kan lære av det som har skjedd på Nattland.

– De må ha en annen plan for vedlikehold av byggene, det går ikke an å utsette vedlikeholdet. Vi har hatt flere helsesituasjoner bare på vår skole – det er klart at vi ikke kan utsette ungene for en slik risiko. Vi må ha et jevnt, godt vedlikehold, konkluderer Auran.

Svekket tillit til byrådet

Forfallet på skolene fikk nylig opposisjonspartiene i Bergen bystyre til å fremme et samlet mistillitsforslag mot byrådet. Høyre-, FrP- og KrF-byrådet har ikke gjennomført tverrpolitiske vedtak om å ruste opp skolene, og har holdt tilbake informasjon om hvor dårlig det sto til. Byrådet ble sittende på hengende håret, med 35 mot 32 stemmer.

– De har ikke akkurat bygget allianser på denne måten, sier Sofie Marhaug, som representerer Rødt i oppvekstkomiteen.

– Samtidig gjør jo byparlamentarismen at byrådet i stor grad kan gjøre som de vil. Det er vanskeligere å stille dem ansvarlig enn hvis vi hadde en formannskapsmodell.

Ingen naturlov

Marhaug har tatt opp situasjonen ved Nattland og andre skoler ved flere anledninger i bystyret. Hun mener skolene har blitt forsømt gjennom mange år.

Rødt-politiker: Sofie Marhaug. Foto: Marte Teigen.

– Det er vanskelig å stille en person til ansvar, men det er de samme partiene som har sittet med makten. Skoleforfallet er resultatet av en politikk der man har lagt ned vaktmesterstillinger og prioritert å pusse opp fasadene.

Byrådet har lansert Offentlig-Privat Samarbeid (OPS) som en løsning for framtidige skolebygg.

– Det blir nærmest framstilt som en naturlov at offentlige bygg må forfalle, sier Marhaug. Hun advarer mot å tro at privatisering gjennom OPS løser problemet, og mener spørsmålet er om kommunen har vilje til å prioritere langsiktig vedlikehold.

– Det slutter ikke å koste penger fordi om man privatiserer. Akkurat de samme problemene vil oppstå – forskjellen er at de folkevalgte ikke kan styre utviklingen. Jeg ser det bare som en måte å fraskrive seg ansvar på, sier Marhaug.

Gjør ikke oppgaven sin

– Situasjonen ved Nattland skole er dessverre svært typisk for byrådet, mener styremedlem i Hordaland Rødt, Arild Borgen.

– Byrådet velger å prioritere taleskrivere, prestisjeprosjekt og konsulenter, framfor kommunens egentlige oppgaver.

Borgen mener skoleforfallet er del av et større bilde.

– Byrådet lar også de eldre på sykehjemmene gå for lut og kaldt vann, kutter støttekontaktene for mennesker med psykisk utviklingshemming og neglisjerer vedlikeholdet for kommunens utleieboliger.

Han ser samme mønster i fylkeskommunen, der Høyre og FrP har med seg Venstre.

– De kutter i driften til de videregående skolene og planlegger å legge ned distriktsskoler, men lar byråkrati og sine egne ideologiske prosjekter få millioner.

Solidaritet: Fagforbundets Stein Guldbrandsen holder appell foran den israelske ambassaden. Foto: Magne Hagesæter.

Større Palestina-engasjement i fagrørsla

SOLIDARITET

Magne Hagesæter magne@roedt.no

Tida då norsk fagrørsla hadde sterke band til Israel er for lengst over. Palestina-satsinga til Fagforbundet og Norsk Folkehjelp er eit eksempel på det aukande engasjementet for Palestina. Rødt Nytt har snakka med Palestina-ambassadør i Fagforbundet Oslo, Stein Asthøy.

– Fagforbundet har valt ut 25 tillitsvalde til å vere Palestina-ambassadørar i Noreg. Dei skal informere om Palestina-spørsmålet og samarbeidsprosjektet med Norsk Folkehjelp. Alle ambassadørane skal ha reist til Palestina eller Libanon i løpet av prosjektet som vart starta 2009 og ender etter landsmøteperioden er ferdig i 2013.

– Vi kom heim frå Vestbreidda for ei veke sidan. Vi var der akkurat då Israel bomba Gaza. 17 medlemmar frå Fagforbundet Oslo. Det gjer noko med folk å vere der, seier Palestina-ambassadøren.

God respons i organisasjonen

– Prosjektet går ut i 2013, men engasjementet vil heilt klart halde fram. Engasjementet er veldig godt forankra i organisasjonen. Eg reiser ein del rundt i lokale foreiningar og snakkar med folk om Palestina. Eg har omtrent ikkje møtt nokon med motførestellingar. Reaksjonane har vore forbausande gode.

Asthøy var i tillegg med på båten Ship to Gaza-båten «Estelle» eit lite stykke, frå Horten til Oslo.

– Det var eit kort symbolsk stykke, men var viktig for å markere at Fagforbundet stilte seg bak ekspedisjonen, seier Asthøy.

I mai i år lanserte Norsk Folkehjelp og Fagforbundet rapporten *Farlige forbindelser – norske bånd til den israelske okkupasjonen*. Rapporten påviser at eit fleirtal av dei store norske bankane har investeringar i selskap med verksemdar i dei okkuperte områda, pengar som medverkar til brot på folkeretten og menneskerettar.

Norsk våpenhandel med Israel

Den nyaste rapporten utgjeve frå Fagforbundet og Norsk Folkehjelp er *Norsk våpenhandel og militært samarbeid med Israel*. Rapporten påviser at norsk krigsmateriell finn vegen til Israel, på

Palestina-ambassadør: Stein Asthøy. Foto: Fagforbundet Oslo.

tross av det norske forbodet mot å selje våpen til land i krig, inkludert Israel. Ifølge rapporten vert våpen produsert i norskeigde fabrikkar i utlandet og våpensystem med norskproduserte delar brukt i stort omfang av Israel.

I rapporten vert det peika på at Noreg eksporterer krigsmateriell til våre allierte utan å krevje garanti for at dette materiellet ikkje vidareeksporterast til Israel, og desse alliertes praksis er å eksportere krigsmateriell nettopp til Israel.

På tross av eksportforbodet importerer eksempelvis Noreg store mengder krigsmateriell frå Israel. Det er òg et viktig sals-argument for israelsk krigsmateriell at utstyret er «stridstesta» i det okkuperte palestinske området.

Ber Barth Eide rydde opp

Leiar i Raudt, Bjørnar Moxnes krev opprydding i det militære samarbeidet mellom Noreg og Israel.

– Norske våpenfabrikkar i utlandet må underleggast dei same krava til eksportforbod i Israel. Regjeringa må bruke eigarmakta til å hindre at den norskeide fabrikk Nammo-Talley i USA, eksporterer våpen til Israel. I tillegg må reglane for del-leveransar og eksport av våpenkomponentar skjerpast, seier Raudt-leiaren.

Han reagerer òg sterkt på at Noreg importerer våpen frå Israel:

– Vi må få samsvar mellom reglar for import og eksport av våpen til Israel. Så lenge regjeringa tillèt import, står Noreg den israelske okkupasjonsmakta. Raudt krev eit importforbod for våpen frå Israel på same grunnlag som Norge forbyr våpeneksport til landet, avsluttar Moxnes.

Seier i FN: Palestinerne har tatt et viktig skritt i kampen for en stat. Illustrasjon: Tariq Ramad.

Glede over Palestina- anerkjennelse

SOLIDARITET

Brage Aronsen brage@roedt.no

29. november fikk Palestina observatørstatus i FN. Vedtaket endrer lite av virkeligheten på bakken, men er en viktig symbolsk seier, mener norske Palestina-venner.

138 av landene i Hovedforsamlingen stemte for å gi de palestinske områdene status som observatørstat i FN. 9 stemte imot, mens 41 land unnlot å stemme. Rødt-leider Bjørnar Moxnes er blant dem som er glad for den norske støtten til FN-vedtaket.

– Det var på høy tid at Norge sluttet seg til de andre nasjonene som nå vil gi Palestina status som observatørstat i FN, sier Moxnes.

– Palestina-spørsmålet hører hjemme i FN, ikke hos den såkalte Kvartetten, som lar seg diktere av USA. Derfor er det viktig at palestinerne nå har fått observatørstatus i FN, sier Moxnes.

– Dette er også et viktig signal fra det internasjonale samfunnet til Israel, men det trengs langt kraftigere signaler framover. Israel er blant de veldig få landene som ikke møtes med sanksjoner for gjentatte brudd på FN-resolusjoner.

Også i norsk fagbevegelse er reaksjonene positive:

– Forutsetningen for å få til en varlig fredsløsning i området er at palestinerne får en selvstendighet og grunnlag for å danne en palestinsk stat. Derfor vil status som observatørland i FN være et viktig skritt i riktig retning. Det er en anerkjennelse fra verdenssamfunnet, sier Fagforbundets Stein Guldbrandsen.

– LO i Norge støtter FN's generalforsamlings vedtak om å anerkjenne Palestina som observatørstat og gratulerer det palestinske folk og deres myndighet med denne viktige oppnåelsen. Vi er veldig glade for at den norske regjering har stemt for resolusjonen. Vi håper at dette kan åpne nye dører for politisk stabilitet og velstand i Palestina og hele regionen, sier LO-leider Roar Flåthen i et brev til Shafer Saed, generalsekretær i Palestinian General Federation of Trade Unions.

Peder Martin Lysestøl, mangeårig solidaritetsaktivist og forfatter av boka *Palestinerne*, skriver i en kommentar på Palestinakomiteens nettsider:

– Det vakre palestinske landskapet er mer og mer dekt med betong og asfalt, av kolonier, av muren, av veisystemer og sjekkpoints. Men det palestinske folket lever. De har fortsatt drømmer, planer og håp. Det er vanskelig å forstå hvordan de kan gå videre etter svikene og nederlagene.

– Å gi Palestina «permant observatørstatus» i FN endrer ikke mye på dette. Men for en gangs skyld er det Palestina som er vinner og ikke Israel. Håpet er at dette ikke bare blir en symbolsk seier men et vendepunkt i måten verden behandler det palestinske folkets rettmessige krav, skriver Lystestøl.

Samferdelspolitiker: Elin Volder Rutle.
Foto: Ingar Haug Steinholt.

Alternativ nasjonal transportplan

– Raudt meiner det er naudsynt å tenke langsiktig når vi skal forme norsk samferdelspolitikk for dei neste åra, seier samferdelspolitisk talsperson i Raudt, Elin Volder Rutle. Utvalet ho er leiar for, klima- og næringsutvalet arbeidar for tida med eit alternativ til Nasjonal Transportplan (NTP).

– For å få fortgang i dei viktige jernbaneprosjekta meiner Raudt det er heilt naudsynt å innføre offentleg prosjektfinansiering. Dette kan vere enten ved å sette av eit naudsynt beløp på førehand, eller ved å ta lån som blir etterbetalt. Dette fører til ei langt raskare utbygging, som både vil vere bra for passasjerane og klima. I tillegg slepp ein unødvendig høge prisar fordi ein bygger stykkevis og delt.

– Raudt vil ha gode og trygge norske vegar. Vår hovudprioritering med omsyn til veg i NTP vil difor gå på trafikktryggleik. Vi meiner òg at rassikring, utkjøringsvern og andre tiltak som betrar tryggleiken i distrikta er spesielt viktig. Gode arbeidskår for yrkessjåførar aukar trafikktryggleiken. Utbygging av mellom anna trygge døgnkvileplassar må prioriterast.

Magne Hagesæter
magne@roedt.no

Papirløse: Får støtte i fagbevegelsen. Foto: Rødt Nytt.

LO-senter for papirløse?

Ingen vet hvor mange papirløse som oppholder seg i Norge. Anslagene varierer fra 15 til 50 000. Etter modell fra Sverige ønsker nå krefter i LO å lage et faglig hjelpesenter for papirløse.

– Et slikt senter vil bidra til at vi får oversikt over omfanget. Dessuten kan det skremme arbeidsgivere fra å utnytte folk, sier Anna-Sabina Soggiu i FO til frifagbevegelse.no.

– Mange tror at hvis du oppholder deg ulovlig i landet, så har du ingen rettigheter. Det er feil, sier Gamborg-Nielsen i Arbeidsmannsforbundet til samme nettsted.

Ulike forslag om at LO må ta ansvar for å hjelpe papirløse arbeidstakere vil komme opp på LO-kongressen neste år. Norsk folkehjelp har allerede signalisert at de vil støtte et slikt prosjekt.

– Hvis LO-kongressen bestemmer at LO skal opprette et faglig senter for papirløse, står vi definitivt klare, sier Liv Tørres, generalsekretær i Norsk folkehjelp.

– Vi samarbeider allerede med fagbevegelsen for å bekjempe rasisme. Og vi har mer erfaring med driftsansvar. Vi driver for eksempel flere mottak, sier hun.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

LO: Bør bryte med israelsk fagbevegelse som støtter okkupasjonen. Foto: Kjetil Ree/Wikipedia.

– Bryt med Histadrut

Faglig leder i Rødt, Joachim Espe, mener LO må bryte samarbeidet med den israelske landsorganisasjonen Histadrut.

– Israels mer enn 60 år lange okkupasjon av Palestina har vist at Israel ikke lar seg stogge av internasjonal rett og FN-resolusjoner. Israels strategi kan oppsummeres ved å se på kartet over Palestina og hvordan det år for år har krympet til i dag å bestå av strengt bevoktede enklaver. Gjennom ulovlige bosettinger, den såkalte apartheidmuren og militære checkpoints isoleres og splittes de palestinske områdene opp, sier Espe.

– Histadrut har siden før etableringen av staten Israel vært knyttet til det sionistiske prosjektet om en jødisk stat i Palestina. De har stått samlet bak okkupasjonen av Palestina, byggingen av muren, de har vært involvert i byggingen av ulovlige kolonier på okkupert jord, og de støttet angrepene på Gaza i 2008–2009. Histadrut støttet også bordingen av Freedom Flotilla, hvor ni mennesker ble drept i et fredelig forsøk på å trenge igjennom den ulovlige blokaden av Gaza i 2010. Histadrut bryter med ethvert prinsipp for internasjonal og norsk fagbevegelse.

Faglig leder i Rødt: Joachim Espe. Foto: Jørgen Nordby.

– Det er på høy tid at norsk fagbevegelse bryter båndene til Histadrut og sier klart ifra at vi ikke aksepterer deres rolle i okkupasjonen av Palestina og undertrykkelsen av palestinerne. Det betyr ikke at ikke norsk fagbevegelse kan ha kontakt med fagforeningskamerater i Israel, det handler om at vi ikke kan ha formalisert samarbeid med institusjoner som bidrar aktivt til en ulovlig okkupasjon.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

For en rettferdig fiskeripolitikk

– Norges fiskeressurser tilhører det norske folk. Rødt går mot at Røkke skal betales for å levere kvotene tilbake, sier Marie Sneve Martinussen, nestleder i Rødt.

– Det trengs radikale forandringer i dagens fiskeripolitikk. Det eventyrlige skreifisket i Lofoten og Vesterålen, samt kystfisket i Finnmark de siste årene viser at kystflåten både kan og må være ryggraden i fiskerinæringa. Da kan ikke Råfiskloven svekkes, slik FrP og Høyre vil. Det må legges til rette for å bedre rekrutteringa til fiskeryrket gjennom blant annet å redusere inngangsbilletten kraftig for unge folk som vil bli fiskere. På sikt må vi få vekk omsettelige fiskekvoter, sier Sneve Martinussen.

Etter massivt press fra fagforeninger, fiskarlagene, fra egne lokale partilag, ordførere og andre i Kyst-Norge kom regjeringa med høringsutkast til innstramming av leveringsforpliktelsene for trålere.

– Dette er en kamp det er verdt å støtte, mot privatisering av en fornybar, evigvarende matressurs som ikke kan måles i penger, sier Sneve

Rødt-nestleder: Marie Sneve Martinussen. Foto: Jørgen Nordby.

Martinussen.

Rødt mener at dersom leveringsforpliktelsene ikke blir overholdt, så må konsesjonene inndras fra Røkke og reforderes til andre fartøygrupper i Nord-Norge.

– Vi går mot forslag som innebærer at Røkke og andre som bryter de avtalte forpliktelsene, skal betales for å levere kvotene tilbake. Regjeringa må tilbakeføre det regelverket som Høyres fiskeriminister Svein Ludvigsen endret i 2003, og dermed gjeninnføre trålerflåtens leveringsplikt til landanleggene langs kysten, sier Sneve Martinussen.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Antirasisme: Rød Ungdom vil at alle som bor i Norge skal kunne jobbe og bidra til fellesskapet. Foto: Rød Ungdom.

Kamp mot rasismen

RØD UNGDOM ANTIRASISME

Linn-Elise Øhn Mehlen linnelise@sosialisme.no

På nyåret begynner Rød Ungdoms antirasismekampanje som avsluttes med en antirasistisk festival i samarbeid med flere andre organisasjoner. Antirasistisk ansvarlig i Rød Ungdom, Jenny Dahl Bakken vil gjøre det kult og viktig å være antirasist.

16. februar arrangerer Rød Ungdom en stor antirasistisk festival i Oslo, sammen med flere forskjellige minoritetsorganisasjoner og antirasistiske organisasjoner. Festivalens leder Jenny Dahl Bakken lover noe for alle og enhver på festivalen.

– Det blir sang, dans og god mat, for å nevne noe. Men det er ingen vanlig festival, det skal også være politisk fokus. Vi skal bygge en sterk antirasistisk bevegelse i Norge, og starter med en fest, sier hun.

Hva slags diskriminering møter minoriteter i Norge? Hva har vi til felles, og hva er annerledes? Hvorfor er det viktig å være aktiv antirasist, og ikke bare en del av den stille majoriteten? Det er noen av spørsmålene som vil bli diskutert på festivalen, i tillegg til de kulturelle aktivitetene.

– Det blir en kjempebra festival med innslag fra hele verden og spennende diskusjoner. Forhåpentligvis kan vi skape et nytt antirasistisk engasjement, sier Dahl Bakken.

Fokus på problemene folk møter i hverdagen

I forkant av festivalen 16. februar skal Rød Ungdom ha en antirasistisk kampanje, som starter 26. januar. Kampanjen fokuserer på bolig, skole og arbeidsliv.

– Vi har valgt å fokusere på slike hverdagslige ting fordi det er der de fleste møter rasismen – der de bor, der de jobber og der de går på skole. Det er viktig å trekke fram diskrimineringen mange møter i hverdagen, sier Dahl Bakken.

– I fjor kom en FAFO-rapport som viste at det er 25% vanskeligere å få jobb med et utenlandsk navn. Samtidig får under halvparten av asylsøkerne som ønsker det arbeidstillatelse. Det foregår en aktiv diskriminering av folk med minoritetsbakgrunn på veldig mange felter i Norge, sier hun.

Antirasistisk ansvarlig: Jenny Dahl Bakken. Foto: Melisa Fajkovic.

Dahl Bakken tror det er mange som vil kjenne seg igjen i kampanjen.

– De aller fleste innvandrere har opplevd diskriminering på et eller annet av disse områdene. Enten det er en leilighet som tilfeldigvis er utleid når de er på visning og så blir utlyst på nytt senere, eller en arbeidsgiver som går ut fra at du ikke kan norsk fordi du heter Ali, sier hun.

Ikke rase, men klasse

Hovedbudskapet til Rød Ungdom er at mye av det som blir sett på som problemer med innvandring og integrering ikke handler om hudfarge eller religion, men om klasse.

– Kriminalstatistikken og tall på hvem som dropper ut av skolen blir brukt av innvandringsmotstanderne som et argument mot innvandring. Men det er ingenting nytt med statistikkene, bortsett fra hudfargen til dem den handler om. Vi hadde akkurat de samme problemene i Oslo Indre Øst på 50-tallet, sier Dahl Bakken.

I den andre enden av skalaen er innvandrere også dem som gjør det best på skolen, og flere tar høyere utdanning enn blant majoritetsnordmannen. Det understreker poenget om klasse, syns Dahl Bakken.

– Det er store forskjeller innad i innvandrerbefolkningen. De som har vært her lengst er mer ressurssterke enn de som akkurat har kommet hit. Det gir også vidt forskjellig utslag på statistikken, sier hun og legger til at arbeiderklassen i stor grad har byttet farge.

– I dag er det innvandrere som vasker skolene våre, passer våre gamle og kjører bussene vi tar til jobb. Men det framstilles som om de ikke ønsker å jobbe, når sannheten er at mange av dem er overkvalifisert til jobbene de har eller ikke får jobb i det hele tatt. Vi må slutte å godta det, og gjenreise respekten for arbeidsfolk, sier Dahl Bakken.

Den gang da: Rød Ungdom i de glade 70-åra. Foto: Arkivfoto.

Rød Ungdom 50 år

RØD UNGDOM JUBILEUM

Linn-Elise Øhn Mehlen linnemehlen@gmail.com

I 2013 fyller Rød Ungdom 50 år og planlegginga av jubileet er allerede godt i gang. Blant annet blir det egen bokutgivelse, kampanje og konferanse. Feiringa vil sette sitt preg på hele Rød Ungdom neste år.

– Gjennom det vi skal gjøre neste i løpet av året - kampanje, konferanse og bokutgivelse - vil vi rette søkelyset på alt Rød Ungdom har fått til gjennom årene, sier Marie Sørhaug, generalsekretær i Rød Ungdom.

– Vi skal feire organisasjonen vår, peke på seire vi har vunnet og bruke anledningen til å stille nye krav for framtida.

Jubileumskonferansen blir ei feiring av RU som alle på venstresida er velkomne til.

– Det blir mer som en festkonferanse der vi håper å få alle store navn på venstresida til å komme og feire med oss. Vi vil gi oss selv den æren vi fortjener, og gi kred til alle de som har jobba med Rød Ungdom før oss. Kampanja skal fokusere på hva Rød Ungdom vil videre, vår ideologi.

Dagens Rød Ungdom har forandret seg mye siden Sosialistisk Ungdomsforbund ble dannet i 1963.

– Det har jo skjedd mye spennende i historien vår siden vi ble stiftet som SUF. Vi har vært gjennom både navnebytter og store forandringer i politiske prioriteringer.

Sørhaug forteller at Rød Ungdom skal gi ut en egen historiebok i anledning jubileet.

– Vi har sett at de historiebøkene som behandler venstresida i Norge ofte har hoppet bukk over RU ungdomsorganiseringa. Dette vil vi gjøre noe med, sier hun.

Boka har fått støtte fra Fritt Ord og RU har avtale med en forfatter som skal begynne å skrive på nyåret.

– Nå driver vi innsamling av stoff som vi kan bruke i boka. Vi er på jakt etter ulikt materiell som beretninger, publikasjoner, plakater og fotografier. Om du har noe liggende hjemme blir vi veldig glade om du tar kontakt! Vi trenger materiell fra hele landet og fra alle år, avslutter Sørhaug håpefullt.

Har du relevant materiell fra Rød Ungdoms historie, ta kontakt med Marie Sørhaug på marie@sosialisme.no.

ANNONSE:

GI EN JULEGAVE TIL

Rødt Nytt

Rødt Nytt kommer med ti nummer i året og er helt gratis. Setter du pris på avisa? Gi oss et økonomisk bidrag!

Bruk kontonummer
7874 05 56478

HVA SKJER?

10. desember
ÅPENT MØTE OM EU OG FREDSPRISEN

Litteraturhuset, Oslo.
www.roedt.no/oslo

12. desember
ZAPATISTENE - FRA OPPRØR TIL SELVSTYRE

Solidaritetshuset, Oslo.
www.latin-amerikagruppene.no

13. - 14. desember
LOS ORGANISASJONS-KONFERANSE

Sørmarka. www.lo.no

15. desember
FOLKEFEST MOT RASISME

Jernbanetorget, Oslo.
www.antirasistisk-senter.no

18. desember
DEBATT OM VERDENS GLEMTE KRISER

Litteraturhuset, Oslo.
www.legerutengrenser.no

22. januar
RØDT FORUM: MAT OG POLITIKK

Caféteatret, Oslo. www.roedt.no/oslo

ANNONSE:

IKKE SEND MEG TIL EN «KONE», DOKTOR

Kun
295,-

Endelig er historia om kvinnenes kamp for selvbestemt abort i Norge tilgjengelig igjen! Ellen Aanesen har vært journalist i samfunnsavdelingen i NRK og er nå pensjonist. Hun har skrevet nytt forord til nytgivelsen av denne klassikeren.

Bestill boka på marxisme.no

ANNONSE:

PALESTINA - EI POLITISK REISEHANDBOK

Ute nå!
295,-

«Står du på farten til Palestina og lurer på om du skal ha med deg en på lomma? Gjør deg da kjent med denne nette håndboka til Erik Skare. Den vil være en nyttig venn på turen selv om du har vært der før.»
– Peter M. Johansen, utenrikskommentator i Klassekampen

Bestill boka på marxisme.no

ANNONSE:

Faglig Palestinatur

Palestinakomiteens Faglige Utvalg inviterer medlemmer og tillitsvalgte i fagbevegelsen til en faglig spesialtur. Turen har hovedfokus på arbeid i de industrielle sonene og i koloniene.

14. - 23. mars 2013.
Påmelding snarest!

Vil du være med eller vite mer?

Kjersti Nordby:
kjer-n@online.no
99 57 98 18

Bli medlem i Rødt!

Rødt står på arbeidstakernes side. Er du opptatt av faste ansettelse, lik lønn for likt arbeid og kampen mot sosial dumping? Ønsker du et samfunn der folkemakt er viktigere enn pengemakt? Bli med i Rødt!

Rødt, Osterhaus' gate 27, 0183 Oslo / roedt@roedt.no / www.roedt.no / 22 98 90 50

Send SMS:
RØDT + navn
og adresse
til 2434

Abonnér gratis på Rødt Nytt

Roedt.no